International Journal of Kannada Research
www.kannadajournal.com

ISSN: 2454–5813
IJSR 2016; 2(3): 17-20
© 2016 IJKS
www.kannadajournal.com
Received: 05-05-2016
Accepted: 06-06-2016

ಹೆಚ್. ಎಂ. ಮಹೇಶ್
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಕನ್ನಡ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಐ.ಡಿ.ಎಸ್.ಜಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜು
ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು–577102

Correspondence
ಹೆಚ್. ಎಂ. ಮಹೇಶ್
ಕನ್ನಡ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಐ.ಡಿ.ಎಸ್.ಜಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜು
ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು–577102

ವಚನ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಹೆಚ್. ಎಂ. ಮಹೇಶ್

ಸುಮಾರು 800 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ತನ್ನ ಗಟ್ಟಿತನದಿಂದ ಇಂದಿಗೂ ಸಜೀವ ಸಾಹಿತ್ಯವೆನಿಸಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟ ಕೀರ್ತಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. "ಈ ವಚನಗಳು ಅಂಕಿತವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಶರಣರ ಉತ್ಕಟ ಅನುಭಾವ ಗೀತಗಳು. ಅವು ಭಾವಗೀತೆಯ ಭಾವ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನೂ, ವಸ್ತುವಿನ ಏಕಮುಖತೆಯನ್ನೂ, ವ್ಯಕ್ತಿನಿಷ್ಠೆಯ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನೂ ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿವೆ."[1] ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಧರ್ಮಗಳ ತಿರುಳು ಸಮರಸಗೊಂಡು ಸುಂದರವಾದ ಭಾವಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ಜೀವನ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕಗಳನ್ನು ಬೆಸೆಯುವ ಮಹಾನುಭಾವಿಗಳ ಅಮೃತ ವಾಣಿಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವು ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿ ಸುವರ್ಣ ಯುಗವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿತು. ಸ್ವಾನುಭವವೇ ವಚನಗಳ ಅಂತರಂಗವಾಗಿದ್ದು ಅದು ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ಅಲೌಕಿಕಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ಸೋಪಾನವಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ವಚನಗಳಿಗೆ ಜಾತಿ, ಜನಾಂಗದ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ದೇಶ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಮಿತ ಮೇರೆಯಿಲ್ಲ. ಕಾಲದ ಪರಿದಿಗೂ ಅವು ಒಳಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನಸ್ಸಿನ ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿ, ಭಕ್ತಿ, ಸತ್ಯ, ನಿಷ್ಠೆ, ಸಮತೆ ಸೈರಣೆ ಮೊದಲಾದ ಉದಾತ್ತ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೀಪನಗೊಳಿಸುವ ವಚನಗಳು ಸತ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ವಚನ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ.

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ

ದಾಸಿಮಯ್ಯ ಯುಗ

ವಚನ ಸೃಷ್ಟಿ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ದಾಸಿಮಯ್ಯನಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡು ಬಸವಾದಿ ಮಹಾನುಭಾವಿಗಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಹೋನ್ನತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಒಂದು ಸಜೀವ ಸತ್ವಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಇಂದಿಗೂ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ. ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಬಸವಾದಿ ಶರಣರ ವಚನ ರಚನೆಗೆ ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಅನೇಕ ಶರಣರ ವಚನಗಳೇ ಅಡಿಪಾಯ. ಆದ್ಯರ ಬಹುಪಾಲು ವಚನಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. "ಪ್ರಥಮ ವಚನಕಾರನೆಂದು ಬಹುತೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯನಲ್ಲಿ 'ವಚನ' ಎಂಬ ಪದವೇ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆತ ವಚನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವಾಗ 'ಮೃಡಭಕ್ತರ ನುಡಿಗಡಣ', 'ಶರಣರ ಸೂಳ್ನುಡಿ' ಎಂದೇ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ"[2]. ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಆತ್ಮ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗದ್ಯಗೀತೆಗಳಂತಿರುವ ವಚನಗಳನ್ನು ಸೂಳ್ನುಡಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ದಾಸಿಮಯ್ಯನ ವಚನದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಕರಿಯನಿತ್ತೆಡೆ ಒಲ್ಲೆ ಸಿರಿಯನಿತ್ತೆಡೆ ಒಲ್ಲೆ
ಹಿರಿದಪ್ಪ ರಾಜ್ಯವನಿತ್ತೆಡೆ ಒಲ್ಲೆ
ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಸೂಳ್ನುಡಿಯ ಒಂದರಗಳಿಗೆ ಇತ್ತಡೆ
ನಿಮ್ಮನಿತ್ತೆ ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥ.

ದಾಸಿಮಯ್ಯನ ಈ ವಚನ ಮೇಲಿನ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಸೂಳ್ನುಡಿ ಎಂದರೆ ತಿರುಳುಳ್ಳ ಮಾತು. ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ನ್ಯಾಯನೀತಿಯ ಧ್ಯೇಯ ವಾಕ್ಯ, ಸರದಿ ಮಾತು ಮುಂತಾದ ಅರ್ಥಗಳಿವೆ. ಜೀವಾನುಭವದ ಸಾರವನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡು ತತ್ವ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದು ಆನಂದಮಯವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಶರಣರ ಶಬ್ಧ ಸಮೂಹವೇ ಸೂಳ್ನುಡಿ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದಾಸಿಮಯ್ಯನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ವಚನ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ಧ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು, ಬಸವಣ್ಣ, ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣ, ಸಿದ್ದರಾಮ ಮೊದಲಾದವರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಬಸವಾದಿ ಶರಣರ ಯುಗ

"ತಮಿಳು ಶಿವಭಕ್ತರ ಉತ್ಕಟ ಭಕ್ತಿಯ ಮೂಲ ಸೆಲೆಯ ಜಲವನ್ನು ಹೀರಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಶರಣರ ಸೂಳ್ನುಡಿಗಳು ಅಂಕುರಿಸಿದವು. ಆದ್ಧರ ಈ ಸೂಳ್ನುಡಿಗಳೇ ವಚನಗಳಿಗೆ ಆದಿ. ಅವುಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾದ ಬಸವಾದಿ ಅನೇಕ ಶರಣರು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆದರು."[3] ವಚನಕಾರರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಗೆಂದೇ ವಚನಗಳನ್ನು ಬರೆದವರಲ್ಲವಾದರೂ ಬದುಕನ್ನು ಹಾಗೂ ಬದುಕಿನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಕಟ್ಟುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರ, ಪ್ರತಿಭೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಗಳ ಕಾರಣವಾಗಿ ವಚನಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದವು. ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಹೊರಟ ವಚನಕಾರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳ ಟೊಳ್ಳುತನದ ಅರಿವಿತ್ತು. ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವದ ಸಂಕೀರ್ಣತೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಮಾರ್ಗ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಿಗಿಯಾದ ಧೋರಣೆ ಮತ್ತು ಶೈಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ರಚನೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು.

ಭಾರತೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರೂರಿದ್ದ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ, ಜಾತ್ಯಾತೀತವೆನ್ನಬಹುದಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಹಲವರು ಹಂಬಲಿಸಿ, ರೂಢ ಮೂಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಡಿದೆದ್ದರು. ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿದ ಡಾಂಭಿಕತೆಯ ಹಿಂಸಾಚಾರದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ, ವಾಮಾಚಾರಗಳಂತಹ ಅಸಹ್ಯ ಪದ್ದತಿಗಳಿಂದ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಅವುಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಶುದ್ಧ ಸಾತ್ವಿಕವೂ, ಕೇವಲ ಭಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಿರುವಂತಹದೂ,
ಐಹಿಕ ಭೋಗಗಳನ್ನನುಭವಿಸಿಯೂ ಸದ್ಗತಿ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಬೋಧಿಸುವ ಧರ್ಮವೊಂದನ್ನು ಊರ್ಜಿತಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಸಫಲರಾದ ಕಾಲವಿದು.

ಆದ್ಧರ ಸೂಳ್ನುಡಿಯ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ 'ವಚನ' ರಚನೆ ಬಸವಾದಿ ಶರಣರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆಯಿತು. ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು, ಬಸವಣ್ಣ, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ, ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣ, ಸಿದ್ಧರಾಮ, ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಶರಣರ ವಚನ ರಚನೆ ವಿಪುಲವೂ, ಸತ್ವಯುತವೂ ಆಗಿ ಅಂದಿನ ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ಮುದ್ರೆಯನ್ನೊತ್ತಿ ಜನ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು. ಹೊಸ-ಹೊಸ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳು ತಲೆ ಎತ್ತಿದವು. ಜನರಲ್ಲಿ ನೂತನ ಚೇತನ ಸಂಚಾರವಾದಂತಾಯಿತು. ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಾಯಿತು. ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಶಿವ ಶರಣರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಳುವಳಿ ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಭವಿಸಿದ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಫಲವಾಗಿ ವಚನಕಾರರ ಆಶಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಳುವಳಿಗೆ ಮುಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಹಿನ್ನಡೆಯಾಯಿತು.

ತೋಂಟದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರರ ಯುಗ

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ನಂತರ ಕೆಲಕಾಲ ಗುಪ್ತಗಾಮಿನಿಯಾದ ಈ ವಚನ ವಾಹಿನಿ ಹದಿನಾರನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ತೋಂಟದ ಸಿದ್ದಲಿಂಗೇಶ್ವರರಿಂದಾಗಿ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಪಡೆಯಿತು. ಹದಿನೈದನೆಯ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಶರಣ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡ ತೋಂಟದ ಸಿದ್ದಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು ವಚನ ರಚನೆಗೂ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದರು. 'ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರು ಶಿವ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಪ್ರಭು' ಎಂಬ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ಏಳುನೂರ ಒಂದು ವಚನಗಳುಳ್ಳ 'ಷಟ್‌ಸ್ಥಲ ಜ್ಞಾನಾಸಾರಾಮೃತ' ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೂಲಕ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ವಚನ ರಚಿಸಿದಂತೆ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಆ ಕಾಲ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಆಗು-ಹೋಗುಗಳು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದವು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ನಡುಗನ್ನಡವೆಂಬ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅವಸ್ಥಾಂತರವನ್ನು ಪಡೆದ ಕಾಲವದು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅದು ಪ್ರಮುಖ ಘಟ್ಟ. ಚಂಪೂ ಕೃತಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಭೂಯಿಷ್ಟವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕಡಿಮೆಯಾದ ಕಾಲವಿದು. ಅದುವರೆಗೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ವರೂಪದ ಮೇಲೆ, ವಸ್ತು ಛಂದಸ್ಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಭಾವ ಬಹು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಿತು, ಆದರೆ ವಚನಗಳ ರಚನೆಯಿಂದ ಇದು ಬಹುಪಾಲು ಹೊಸದೆನ್ನುವಂತಹ ಘಟ್ಟವೊಂದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತಿಕೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ಹದಿನೇಳನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿದ್ದ ಜೇವರಗಿಯ ಷಣ್ಮುಖ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಚನಕಾರರು. ಇವರು 'ಅಖಂಡೇಶ್ವರ' ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ಸು 700 ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಚೀನ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವು ಶರಣರ ಧರ್ಮತತ್ವ, ನೀತಿ, ಅನುಭಾವ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ ಮೊದಲಾದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಜಚನಿ, ಶ್ರೀ ಮೂಜಗಂ, ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ, ಮಾತೆ ಮಹಾದೇವಿ ಮೊದಲಾದವರ ರಚನೆಗಳು ತತ್ವ ಧರ್ಮದಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಮರ್ಥವಾಹಕಗಳಾದಂತೆಯೇ ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಾಹಕಗಳೂ ಆಗಿವೆ.

ಆಧುನಿಕ ಯುಗ

ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ವಚನಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಂಪಾದನೆ, ವಿಮರ್ಶೆ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು, ಮಠಗಳು, ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಜೊತೆಗೆ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಸಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರರ ವಚನಗಳು ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂಗತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿ ಓದುಗರನ್ನು

ಚಿಂತನೆಗೆ ತೊಡಗಿಸಲು ಸಹಾ0ಯಕವಾಗಿವೆ. ವೈಚಾರಿಕತೆ0ಯೊಂದಿಗೆ ಮಾನವೀ0ಯತೆ0ಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವುದು ಈ ವಚನಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ವಚನಕಾರರು ತಾವು ಕಾವ್ಯರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಗಮನವಿದ್ದುದು ತಾವು ಕಂಡ, ಅನುಭವಿಸಿದ, ಆಲೋಚಿಸಿದ ವಿಷ0ಯಗಳನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಜರೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ. ಆದರೆ ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರರಿಗೆ ವಚನಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ0ಯೇ ವಚನ ರಚನೆಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಸಮಾಜ ಜೀವಿ0ಯಾದ ಕವಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಡೆ0ಯುವ ಪ್ರತಿ0ಯೊಂದು ಸಂಗತಿಗೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ ರೀತಿ0ಯೇ ವಚನಗಳಾಗಿವೆ.

ಆಧುನಿಕ 0ಯುಗದಲ್ಲಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿಶಾಲ ವ್ಯಾಪ್ತಿ0ಯನ್ನು ಹರ್ಡೇಕರ ಮಂಜಪ್ಪ, ಎಸ್.ವಿ ರಂಗಣ್ಣ, ಡಿ.ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪ, ಎಸ್.ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ, ಮಹದೇವ ಬಣಕಾರ, ಸಿದ್ಧ0ಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ, ಸಿ.ಪಿ.ಕೆ, ಸಂಗಮೇಶ ಹಂಡಿಗಿ, ಚಂದ್ರ0ಯ್ಯನಾ0ಯ್ಡು ಮೊದಲಾದವರ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ವೈವಿಧ್ಯಮ0ಯ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ0ಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ವಚನ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪ್ರ0ಯೋಗವನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇವರ ವಚನಗಳು ಅಂಕಿತ ಮತ್ತು ವಚನ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಅಂತರಂಗ ಅನುಭಾವಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಬಹುಮುಖ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಹೊಸತನವಿದೆ. ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿದೆ. ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿ ಹರ್ಡೇಕರ ಮಂಜಪ್ಪ ಎಸ್.ವಿ. ರಂಗಣ್ಣನವರ ಸಮಕಾಲೀನರಾಗಿದ್ದವರು. 'ಜನಸೇವಕನ ವಚನಗಳು' ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಹರ್ಡೇಕರ ಮಂಜಪ್ಪನವರ ವಚನಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭುವಿನ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿರುವ ಮಂಜಪ್ಪನವರು 'ಪ್ರಭುದೇವ' ಅಂಕಿತವಿರಿಸಿಕೊಂಡಂತಿದೆ. ಜನಸೇವೆಗಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಡಿಪಾಗಿರಿಸಿದ್ದ ತಮ್ಮನ್ನು 'ಜನಸೇವಕ' ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಚನದ ಮಾದರಿಯೊಂದು ಹೀಗಿದೆ.

ಜನಹಿತಕ್ಕೆ ಧನ ವಂಚಿಸಿದೊಡೆ ಅದು ತನಗೆ
ದರಿದ್ರವಯ್ಯ । ಪರಸೇವೆಗೆ ಧನ ಸೂರೆಮಾಡಿದೊಡೆ ಅದು
ತನಗೆ ಸಿರಿವಂತಿಕೆಯಯ್ಯ । ಗೋವು ಕ್ಷೀರವಿತ್ತಾಗಲೇ
ಪೂಜೆಗೊಂಬುದು ನೋಡಾ । ಇದು ಕಾರಣ ಪ್ರಭುದೇವ
ಜನ ಸೇವಕರಿಗೆ ಧನವಿಲ್ಲದ ದಾನಿಯಾಗಿರಿಸಯ್ಯ.[4]

ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಶರಣ ಜೀವಿ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ತ್ಯಾಗದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸೇವಾ ಜೀವನದ ಮಹತ್ವವನಿಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕ್ಷೀರವಿತ್ತು ಪೂಜೆಗೊಳ್ಳುವ ಗೋವಿನ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಾವು ಹೇಳುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆಧುನಿಕ ವಚನ ರಚನೆಗೆ ಮನಸೋತಿರುವ ಎಸ್. ವಿ. ರಂಗಣ್ಣನವರು ತಮಗಾದ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. "ಕಂದ, ವೃತ್ತ, ಷಟ್ಪದಿಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಹರ್ಷಗೊಂಡಿದ್ದೆ. ವಚನಗಳ ಅಪೂರ್ವ ರೀತಿಯನ್ನು, ವಿನೂತನ ಸೊಬಗನ್ನು ಬಗೆದು ಆನಂದ ಪರವಶನಾದೆ, ಮುಗ್ಧನಾದೆ. ಸುಲಭ ಸರಳ ಶಬ್ಧಗಳ ಇಂಪು–ಸೊಂಪು ಶಬ್ಧಗುಚ್ಛಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಅನ್ಯೋನ್ಯ ವಾಕ್ಯಗಳ ಲಯ, ಓಟ, ಬೀಸು ನನ್ನ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡವು. ಪುನರುಕ್ತವಾಗುವ ಅಂಕಿತ, 'ಅಯ್ಯಾ' ಎಂಬ ಸಂಬೋಧನೆ ಪ್ರಾಸಾನುಪ್ರಾಸಗಳ ಕುಣಿತ, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸುರಿಮಳೆ, ಉಪಮಾನಗಳ ಜಲಪಾತ ಒಟ್ಟಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ವಚನ ದಾಸನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದವು."[5] ಎಸ್. ವಿ. ರಂಗಣ್ಣನವರ 'ರಂಗಬಿನ್ನಪ' ಕೃತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬಂದದ್ದು ಆಧುನಿಕ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂದ ಗೌರವವಾಗಿದೆ. ಎಸ್. ವಿ. ರಂಗಣ್ಣನವರ ವಚನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ದೇವಲೋಕ ಭರತಖಂಡ ಎರಡೂ ನನ್ನದಾದಲ್ಲಿ
ದೇವಲೋಕವ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವೆ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ
ನಾ ಬಾಳುವೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ
ಅಮರಾವತಿ, ಮೈಸೂರು ಎರಡೂ ನನ್ನದಾದಲ್ಲಿ
ಅಮರಾವತಿಯ ದಾನವೀಯುವೆ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ
ಬಾಳುವೆ ಮುದ್ದು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ
ಎನ್ನಿಷ್ಟವನು ಆಗಗೊಳಿಸಯ್ಯ ಮಾವಿನಕೆರೆ ರಂಗಯ್ಯ [6]

ಎಸ್.ವಿ ರಂಗಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಗದ್ಯದ ಕೈ ಮೇಲಾಗಿದೆ. ಪಾಂಡಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಅಪಾರ ವಿದ್ವತ್ತು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ವಚನ ರಚನೆಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

'ಸದಾಶಿವ ಗುರು' ಅಂಕಿತದಿಂದ ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಜನಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದ ಎಸ್. ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟರ ವಚನಗಳು ಭಾವನಾಂಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ಇವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನ ವಿಮರ್ಶೆ, ಆತ್ಮವಿಮರ್ಶೆ ಎರಡೂ ಇವೆ. ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಂಡ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುವ ಕೌಶಲ್ಯ ಇವರದು.

ನೀನು ನಮಗೆ ಕಡಲನು ತೋರಿ ಇದರ ಮೇಲೆ ಹೋಗಬಲ್ಲಿರಾ
ಎಂದೆ
ನಾವು ಹೋಗಿ ನಿನಗೆ ಬೆರಗು ತಂದೆವು ತಂದೆ
ನೀನು ಗಿರಿಯನು ತೋರಿ ಇದರ ಮೇಲೆ ಏರಬಲ್ಲಿರಾ ಎಂದೆ
ನಾವು ಏರಿ ನಿನಗೆ ಬೆರಗು ತಂದೆವು ತಂದೆ
ನೀನು ಬಾನು ತೋರಿ ಇದರ ಮೇಲೆ ಹಾರಬಲ್ಲಿರಾ ಎಂದೆ
ನಾವು ಹಾರಿ ನಿನಗೆ ಬೆರಗು ತಂದೆವು ತಂದೆ
ಆದರೆ. ನೀನು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕಡೆ ಕೈ ತೋರಿ ನೀವೆಲ್ಲರು
ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದವರಂತೆ ಬಾಳಬಲ್ಲಿರಾ ಎಂದೆ
ನಾವು ಉತ್ತರಿಸಲಾರದೆ ತತ್ತರಿಸುತಿದ್ದೇವೆ ತಂದೆ ಸದಾಶಿವಗುರು [7]

ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು ಡಾ. ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ. ಆಧುನಿಕ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವ ಇವರ ವಚನಗಳ ಮೂಲ ಆಶಯ ಮಾನವತೆಯ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯಾಗಿದೆ.

ಓದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗು ಕಾದು ಕ್ಷತ್ರಿಯನಾಗು
ಶೂದ್ರ, ವೈಶ್ಯನೇ ಆಗು, ದುಡಿದು ಗಳಿಸಿ
ಏನಾದರೂ ಆಗು, ನಿನ್ನೊಲವಿನಂತಾಗು
ಏನಾದರೂ ಸರಿಯೆ ಮೊದಲು ಮಾನವನಾಗು
.... ಸ್ವತಂತ್ರಧೀರ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಾ.[8]

ಮಾನವ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಚಲ ವಿಶ್ವಾಸವಿರಿಸಿಕೊಂಡ, ಅದನ್ನೇ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿರುವ ಧೀಮಂತ ಚೇತನವೊಂದರ ಅಂತರಂಗದ ನುಡಿಗಳಾಗಿವೆ. ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪುರಾಣಿಕರ ವಚನಗಳು ಕೇವಲ ಭಕ್ತಿಯ ಭಾವುಕತೆಯಲ್ಲಿ ಕರಗಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಹಾಗೆಯೇ ಯಾವುದೋ ಆದರ್ಶದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ತನ್ಮಯವಾಗಿ ಕಟುಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಾಜದ ಲೋಪದೋಷಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಬೀರಿರುವ ಇವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ದಟ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಚಂದ್ರಯ್ಯನಾಯ್ಡು ಅವರು ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಸೃಜನಶೀಲ ಬರವಣಿಗೆಯೆಂದರೆ ವಚನಗಳು ಮಾತ್ರ. ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ತಲ್ಲಣಗಳು ನಾಯ್ಡು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಕನಸುಗಾರಿಕೆಗಿಂತ ವಾಸ್ತವತಾ ನಿಲುವುಳ್ಳ ವಿಮರ್ಶಕನ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತವಾಗಿದೆ.

ಭಗವದ್ಗೀತೆಗಿಂತ ಬದುಕು ಶ್ರೇಷ್ಠ
ಕಾಶಿಗಿಂತ ಕಾಯಕ ಶ್ರೇಷ್ಠ
ಸಮಾಜಸೇವೆಗಿಂತ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ
ಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ದಾನ ಶ್ರೇಷ್ಠ
ಜಾತಿಗಿಂತ ನೀತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ
ರೂಪಕ್ಕಿಂತ ಗುಣ ಶ್ರೇಷ್ಠ
ಮತಕ್ಕಿಂತ ಮತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ
ಆಶ್ವಾಸನೆಗಿಂತ ಅನುಷ್ಠಾನ ಶ್ರೇಷ್ಠ
ಸಂಪತ್ತಿಗಿಂತ ಸತ್ಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ
ಸತ್ಯಪ್ರಿಯ ಕೇಳಯ್ಯಾ!–
ಮಾನವರಿಗಿಂತ ಮೃಗಗಳೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಯ್ಯಾ! [9]

ಈ ಮಾತುಗಳು ಧರ್ಮ ಜಾತಿ, ಸಿರಿತನದ ಗರ ಬಡಿದವರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿವೇಚನೆ ಮತ್ತು ಲೋಕ ವಿಮರ್ಶೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಈ ವಚನ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಭಾಷೆ ಸಂಪತ್ತಿಗಿಂತ ಮಾನವೀಯ ಬದುಕು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎನ್ನುವ ಆಶಯ ಹೊಂದಿದೆ. ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಸದ್ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮೃಗಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕಡೆಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮನುಷ್ಯ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಎನ್ನುವ ಆತಂಕವಿದೆ.

ಬೇಂದ್ರೆಯವರ 'ಕರುಳಿನ ವಚನಗಳು', ಕುವೆಂಪುರವರ 'ಕಿಂಕಿಣಿ', ಆನಂದರ 'ಪಕ್ಷಿಗಾನ' ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ವಚನಕಾರರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು, ಆದರೆ ಈ ಮೂವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಕಿತಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಕಿತ ಸಹಿತ ವಚನ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನೇ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಹರ್ಡೇಕರ ಮಂಜಪ್ಪ, ಎಸ್.ವಿ ರಂಗಣ್ಣ, ಡಾ. ಜಚನಿ, ಶ್ರೀಮೂಜಗಂ, ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಶ್ರೀ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರ ಶರಣರು, ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳು, ಮಾತೆ ಮಹಾದೇವಿ, ಜೋಳದ ರಾಶಿ ದೊಡ್ಡನಗೌಡ, ಪುಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿಗಳು, ಎಸ್.ವಿ ಪರಮೇಶ್ವರಭಟ್ಟ, ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ, ಡಿ.ಎಸ್. ಕರ್ಕಿ, ಸಿ.ಪಿ.ಕೆ, ಹೆಚ್. ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ, ದೊಡ್ಡರಂಗೇಗೌಡ, ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಹಿರೇಮಠ, ರಂಗನಾಥ ದಿವಾಕರ, ಓಂಕಾರಮ್ಮ, ಸಿಂಪಿ ಲಿಂಗಣ್ಣ, ಗೊ. ರು. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ, ಕಮಲಾ ಹಂಪನಾ, ಸಂಗಮೇಶ ಹಂಡಿಗಿ, ಚಂದ್ರಯ್ಯನಾಯ್ಡು, ಕೆ. ಓಂಕಾರಪ್ಪ, ಗು. ಶಂಕರಮ್ಮ, ದಾಕ್ಷಾಯಿಣಿ ಜಯದೇವಪ್ಪ, ಕುಂದೂರು ಅಶೋಕ ಮೊದಲಾದ ನೂರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯ

ವಚನಕಾರರು ವಚನ ರಾಶಿಯನ್ನು ಬೆಟ್ಟದೆತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ಹೆಸರು ಅದೇ ಆದರೂ ಉಸಿರು ಬೇರೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು ಅಂದಿನಂತೆ ಇಂದು ವಚನಗಳು ಸಾಮೂಹಿಕ ಜನ ಜಾಗೃತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಿಡಿಗಳಾಗಿ ಬೆಳಗದೆ, ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಸಾಧನೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿವೆ. ಇದು ಆಧುನಿಕ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಮಾತು" ಎಂದು ಡಾ. ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರ ಸ್ವಾಮಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.[10]

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ರೂಪ ಮತ್ತು ಸತ್ವಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಅಪೂರ್ವ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ವಚನಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಎರಡೂ ಆಗಿವೆ. ಬಸವಣ್ಣ ತಮ್ಮ ವಚನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ 'ಆನು ಒಲಿದಂತೆ ಹಾಡುವೆ' ಎಂಬ ಮಾತು ಬಹುಶಃ ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ವಚನಗಳು ಅನೇಕ ವಿಶಿಷ್ಟಾಂಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಹೊರನೋಟಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದ ರಚನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಹೊರನೋಟವು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತತೆ, ವಚನಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕಿತಗಳು, ನಿಯತ ಛಂದಸ್ಸಿಗೆ ಒಳಪಡದ ಸಾಲುಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ. ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಚನೆಗಳಾಗಿವೆ. ವಚನಕಾರರು ತನಗನ್ನಿಸಿದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಒಂದು ವಚನವಾಗಿ ರಚಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರತೀ ವಚನವು ಒಂದೊಂದು ಮುಕ್ತಕ. ಇಂತಹ ಮುಕ್ತಕ ರಚನೆಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಚನಗಳಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ವಚನಗಳು ಪದ್ಯಗಂಧಿಯಾದ ಗದ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಬಂಧವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಭಾವಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವಂತಹ ಲಯ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಅಂತ್ಯಪ್ರಾಸ ಮತ್ತು ತರ್ಕಬದ್ಧ ರಚನಾ ಕ್ರಮದಿಂದ ವಚನಗಳು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿರುವ ಭಾವವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಲು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ವಚನಕಾರರು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ದುಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಚಂದ್ರಯ್ಯನಾಯ್ಡು, ವಚನ ವೀಚಿ (1991)
2. ಹರ್ಡೇಕರ ಮಂಜಪ್ಪ, ಜನ ಸೇವಕನ ವಚನಗಳು (1932)
3. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಎಂ. ಎಂ (ಡಾ), ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ (1978)
4. ಮರುಳಯ್ಯ ಸಾ.ಶಿ (ಸಂ), ಕಾವ್ಯಾನಂದ (1981)
5. ಮುಗಳಿ ರಂ. ಶ್ರೀ (ಡಾ), ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ (1990)
6. ನಾರಾಯಣ ಪಿ. ವಿ (ಡಾ), ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ (1983)
7. ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ ಎಸ್. ವಿ., ಉಪ್ಪು ಕಡಲು (1970)
8. ಪೂಜಾರ ವಿ. ಜಿ (ಡಾ), ಆಧುನಿಕ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ (1998)
9. ರಂಗಣ್ಣ ಎಸ್. ವಿ., ರಂಗ ಬಿನ್ನಪ (1983)
10. ಸಂಗಮೇಶ ಹಂಡಿಗಿ (ಡಾ), ಶ್ರೀ ಜಚನಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ (1995)
11. ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ, ವಚನೋದ್ಯಾನ (1992)
12. ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ, ವಚನ ನಂದನ (2000)
13. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ಜಿ. ಎಸ್., ವಚನ ವಾಙ್ಮಯ ಮತ್ತು ಭಾಷೆ (1967)